Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kahdeksas jaosto)

9 päivänä lokakuuta 2025*

Ennakkoratkaisupyyntö – Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa – Asetus (EU) N:o 1215/2012 – 7 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toinen luetelmakohta – Erityinen toimivalta sopimusta koskevassa asiassa – Toimivaltaisen tuomioistuimen määrittäminen – Kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välinen lentokuljetussopimus – Lennon viivästymisestä johtuva matkustajan korvaussaatava – Kyseisen saatavan luovutus perintäyhtiölle – Luovutuksensaajan lentoliikenteen harjoittajaa vastaan lennon lähtöpaikkakunnan tuomioistuimessa nostama kanne – Vaatimuksen perusteena olevan velvoitteen täyttämispaikka – Se paikkakunta jäsenvaltiossa, missä palvelut kuljetussopimuksen mukaan suoritettiin tai oli suoritettava

Asiassa C-551/24,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Sąd Okręgowy w Krakowie (Krakovan alueellinen tuomioistuin, Puola) on esittänyt 1.8.2024 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 14.8.2024, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Deutsche Lufthansa AG

vastaan

AirHelp Germany GmbH,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja O. Spineanu-Matei (esittelevä tuomari) sekä tuomarit S. Rodin ja N. Piçarra,

julkisasiamies: N. Emiliou,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Deutsche Lufthansa AG, edustajanaan M. Korcz, radca prawny,

* Oikeudenkäyntikieli: puola.

– AirHelp Germany GmbH, edustajinaan P. P. Gad ja K. Żbikowska, adwokaci,

– Puolan hallitus, asiamiehenään B. Majczyna,

– Euroopan komissio, asiamiehinään J. Hottiaux ja S. Noë,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12.12.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1215/2012 (EUVL 2012, L 351, s. 1) 7 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toisen luetelmakohdan ja 5 alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa ovat vastakkain yhtiöt Deutsche Lufthansa AG (jäljempänä Lufthansa) ja AirHelp Germany GmbH (jäljempänä AirHelp), joiden kotipaikka on Saksassa, ja jossa on kyse AirHelpin, joka on lennon viivästymisestä johtuvan matkustajan korvaussaatavan luovutuksensaaja, Lufthansaa vastaan puolalaisessa tuomioistuimessa nostamasta maksuvaatimusta koskevasta kanteesta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Asetuksen N:o 1215/2012 johdanto-osan 15 ja 16 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(15) Tuomioistuimen toimivaltaa koskevien sääntöjen ennustettavuuden olisi oltava hyvä, ja niiden olisi perustuttava periaatteeseen, jonka mukaan toimivaltainen tuomioistuin määräytyy pääsääntöisesti vastaajan kotipaikan perusteella. Vastaajan kotipaikan tuomioistuimen olisi aina oltava toimivaltainen, lukuun ottamatta joitakin tarkoin rajattuja tapauksia, joissa riita-asian kohteen tai osapuolten sopimusvapauden vuoksi jokin muu liittymäperuste on oikeutettu. Oikeushenkilöiden kotipaikka olisi määriteltävä itsenäisesti yhteisten sääntöjen avoimuuden lisäämiseksi ja toimivaltaristiriitojen välttämiseksi.

(16) Moitteettoman lainkäytön helpottamiseksi tai tuomioistuimen ja riita-asian läheisen liittymän vuoksi olisi oltava vaihtoehtoisia toimivaltaperusteita vastaajan kotipaikan mukaan määräytyvän toimivaltaperusteen lisäksi. Läheisellä liittymällä olisi taattava oikeusvarmuus ja vältettävä mahdollisuus siitä, että vastaaja haastetaan sellaisen jäsenvaltion tuomioistuimeen, johon hän ei kohtuudella ole voinut odottaa joutuvansa. Tämä on tärkeää erityisesti silloin, kun riita-asia koskee sopimukseen perustumattomia velvoitteita, jotka johtuvat yksityisyyden tai henkilöön liittyvien oikeuksien loukkauksesta, esimerkiksi kunnianloukkauksesta.”

4 Asetuksen II luku, jonka otsikko on ”Toimivalta”, sisältää muun muassa 1 jakson, jonka otsikko on ”Yleiset säännökset”, ja 2 jakson, jonka otsikko on ”Erityinen toimivalta”. Asetuksen 4 artiklan, joka kuuluu tähän 1 jaksoon, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kanne sellaista henkilöä vastaan, jolla on kotipaikka jäsenvaltiossa, nostetaan hänen kansalaisuudestaan riippumatta tuon jäsenvaltion tuomioistuimessa, jollei tämän asetuksen säännöksistä muuta johdu.”

5 Asetuksen 5 artiklan, joka kuuluu myös tähän 1 jaksoon, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos henkilön kotipaikka on jäsenvaltiossa, häntä vastaan voidaan nostaa kanne toisen jäsenvaltion tuomioistuimessa ainoastaan tämän luvun 2–7 jakson säännösten nojalla.”

6 Asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklassa, joka sisältyy sen II luvun 2 jaksoon, säädetään seuraavaa:

”Jos henkilön kotipaikka on jäsenvaltiossa, häntä vastaan voidaan nostaa kanne toisessa jäsenvaltiossa

1) a) sopimusta koskevassa asiassa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä kanteen perusteena oleva velvoite on täytetty tai täytettävä,
   b) jollei toisin ole sovittu, tätä säännöstä sovellettaessa kanteen perusteena olevan velvoitteen täytäntöönpanopaikka on

      – irtaimen kaupassa se paikkakunta jäsenvaltiossa, minne tavarat sopimuksen mukaan toimitettiin tai oli toimitettava,

      – palvelujen osalta se paikkakunta jäsenvaltiossa, missä palvelut sopimuksen mukaan suoritettiin tai oli suoritettava,
   c) jollei sovelleta b alakohtaa, sovelletaan a alakohtaa;

– –

5) sivuliikkeen, agentuurin tai muun toimipaikan toimintaa koskevassa asiassa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, jossa sivuliike, agentuuri tai muu toimipaikka sijaitsee;

– –”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

7 Unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ilmenee, että AirHelp nosti 4.4.2023 Sąd Rejonowy dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowiessa (Krakova–Krowodrzan piirioikeus, Puola) Lufthansaa vastaan kanteen, jossa vaaditaan, että se velvoitetaan maksamaan kyseisen lentoyhtiön Krakovasta lähteneen lennon viivästymisen johdosta matkustajalle suoritettavaa korvausta vastaava 250 euron suuruinen summa laillisine korkoineen.

8 Lufthansa vastusti kyseisen tuomioistuimen antamaa maksamismääräystä ja esitti kyseisen tuomioistuimen kansainvälisen toimivallan puuttumista koskevan väitteen.

9 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin hylkäsi 5.12.2023 antamallaan ratkaisulla toimivallan puuttumista koskevan väitteen ja maksamismääräykseen annetun vastineen.

10 Lufthansa valitti tästä ratkaisusta Sąd Okręgowy w Krakowieen (Krakovan alueellinen tuomioistuin, Puola), joka on ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin. Lufthansa väittää valituksensa tueksi, että Sąd Rejonowy dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie ei voinut perustaa korvauskanteen ratkaisemista koskevaa kansainvälistä toimivaltaansa asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toiseen luetelmakohtaan eikä 5 alakohtaan, sillä pääasian osapuolten välillä ei ole kuljetussopimusta. Sen mukaan AirHelpin vaatimus perustuu matkustajan kanssa tehtyyn saatavan luovutusta koskevaan sopimukseen; ainoastaan tällä matkustajalla oli kuljetussopimus Lufthansan kanssa.

11 Lufthansan mukaan ainoastaan Saksan tuomioistuimet ovat toimivaltaisia käsittelemään tällaisen kanteen kyseisen asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädetyn yleisen toimivaltasäännön mukaisesti.

12 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin täsmentää, että sen on tutkittava viran puolestakin missä tahansa menettelyn vaiheessa sen kansainvälistä toimivaltaa koskeva kysymys.

13 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii tätä varten asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toisen luetelmakohdan ja 5 alakohdan sovellettavuutta määritettäessä, mikä on toimivaltainen tuomioistuin käsittelemään oikeusriitaa, joka koskee lentokuljetussopimukseen perustuvan saatavan, jonka kyseisen lentokuljetussopimuksen osapuolena ollut kuluttaja on siirtänyt perintäyhtiölle, perintää.

14 Kyseinen tuomioistuin toteaa, että Puolan tuomioistuinten oikeuskäytännöstä käy ilmi kaksi näiden säännösten tulkintaa koskevaa suuntausta. Osassa oikeuskäytäntöä on katsottu, että riippumatta siitä, mikä on saatavan luovutusta koskevan sopimuksen luonne Puolan oikeudessa, puolalaisten tuomioistuinten toimivalta käsitellä tällainen oikeusriita voidaan perustaa näihin säännöksiin. Toisessa osassa oikeuskäytäntöä katsotaan käyttäen perusteena tällaisen sopimuksen erityispiirteitä Puolan oikeudessa, että kyseisissä säännöksissä suljetaan pois näiden tuomioistuinten toimivalta.

15 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että Puolan tuomioistuinten toimivaltaa puoltavassa oikeuskäytännössä korostetaan sopimuksen ja sen tuomioistuimen, jonka käsiteltäväksi asia on saatettu, välistä läheistä liittymää. Näiden tuomioistuinten toimivalta ei näin ollen perustu oikeusriidan osapuolten asemaan liittyviin subjektiivisiin näkökohtiin vaan sen kohteeseen eli joko palvelusuoritusta koskevaan sopimukseen perustuvan saatavan perimistä koskevaan vaatimukseen tai vaatimukseen, jolla on yhteys sivuliikkeen, agentuurin tai muun toimipaikan toimintaan.

16 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin täsmentää myös, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että kantaja voi lentokuljetussopimuksen täyttämiseen perustuvan saatavan perimiseksi nostaa kanteen joko vastaajan kotipaikan tuomioistuimessa asetuksen N:o 1215/2012 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti tai sen paikkakunnan, missä palvelut suoritettiin tai oli suoritettava, tuomioistuimessa eli asianomaisen lennon lähtö- tai saapumispaikan toimivaltaisessa tuomioistuimessa kyseisen asetuksen 7 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toisen luetelmakohdan mukaisesti. Sen mukaan on niin, että edellyttäen, että tämän asetuksen II luvun 2 jaksossa, johon sen 7 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toinen luetelmakohta ja 5 alakohta kuuluvat, säädettyjen erityistä toimivaltaa koskevien sääntöjen soveltamisedellytykset täyttyvät, näitä säännöksiä sovelletaan myös silloin, kun kyseessä on elinkeinonharjoittajien välinen oikeusriita.

17 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo kuitenkin, että tämän edellytyksen tulkitseminen on tarpeen, ja huomauttaa tältä osin, että asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 1 alakohdan sanamuodon mukaan toimivaltainen tuomioistuin käsittelemään oikeusriitaa sopimusta koskevassa asiassa on sen paikkakunnan tuomioistuin, missä kanteen perusteena oleva velvoite on täytetty tai täytettävä. Saatavan luovutuksen tapauksessa on selvitettävä, koskeeko oikeusriita luovutussopimukseen vai palvelusuoritusta koskevaan sopimukseen, joka nyt käsiteltävässä tapauksessa on lentokuljetussopimus, perustuvan saatavan perintää.

18 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että kansallisen oikeuden mukaan velkoja voi luovuttaa saatavansa kolmannelle osapuolelle ilman velallisen suostumusta, ellei se ole lain tai sopimuksen taikka velvoitteen luonteen vastaista. Tällaisen luovutuksen kohteena on sen mukaan velkojan subjektiivinen oikeus vaatia, että velallinen täyttää velvoitteensa, eikä siihen sisälly velkojan menettelyllisiä oikeuksia ja erityisesti mahdollisuutta esittää toimivallan puuttumista, vanhenemista tai kuittausta koskevia väitteitä, ellei luovutussopimuksessa niin määrätä.

19 Kyseinen tuomioistuin täsmentää, että pääasiassa kyseessä olevasta saatavan luovutusta koskevasta sopimuksesta käy ilmi, että AirHelp on saanut ainoastaan asiavaltuuden luovuttajalle maksettavaa korvausta koskevan velvoitteen täyttämiseksi. Näin ollen ei voida katsoa, että AirHelp olisi kyseisen sopimuksen nojalla saanut kaikki lentokuljetussopimuksesta johtuvat oikeudet mukaan luettuna luovuttajalla kuluttajana olevat menettelylliset oikeudet.

20 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan näin ollen voidaan väittää, että lentokuljetussopimukseen perustuvan saatavan hankkiva elinkeinonharjoittaja ei voi pätevästi vedota lentoliikenteen harjoittajaa vastaan nostamansa korvauskanteen perusteena ainoastaan kuljetussopimukseen, joka on tehty luovuttajan ja kyseisen liikenteenharjoittajan välillä, kun otetaan huomioon, että kyseisen kanteen taustalla on saatavan luovuttamista koskeva sopimus, johon kyseisen elinkeinonharjoittajan asiavaltuus perustuu. Koska luovutuksensaaja ei ole lentokuljetussopimuksen osapuolena, sopimussuhde on luovuttajan ja luovutuksensaajan välillä eikä luovutuksensaajan ja kuljetussopimuksesta johtuvan saatavan maksamisesta vastaavan lentoliikenteen harjoittajan välillä.

21 Tässä tapauksessa AirHelp ei voi tukeutua tuomioistuimen toimivaltaa lentokuljetussopimusten alalla koskevaan oikeuskäytäntöön vetoamalla asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toiseen luetelmakohtaan, sellaisena kuin sitä on tulkittu 9.7.2009 annetussa tuomiossa Rehder (C-204/08, EU:C:2009:439), sillä pääasian osapuolten välillä ei ole lentokuljetussopimusta.

22 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin esittää kuitenkin, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ja erityisesti tuomiosta 20.5.2021, CNP (C-913/19, EU:C:2021:399) ja tuomiosta 21.10.2021, T. B. ja D. (Toimivalta vakuutusasioissa) (C-393/20, EU:C:2021:871), käy ilmi, että saatavan heikommalta osapuolelta hankkinut elinkeinonharjoittajana toimiva yhteisö voi vedota asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklaan. Sen mukaan tämän oikeuskäytännön valossa on näin ollen mahdollista katsoa, että Puolan tuomioistuimilla on toimivalta käsitellä elinkeinonharjoittajan hankkiman lentoliikennesopimuksesta johtuvan kuluttajan saatavan perintää koskeva kanne.

23 Tässä tilanteessa Sąd Okręgowy w Krakowie on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Kuuluvatko asiat, joissa vaaditaan maksua saatavasta, jonka Puolan tasavallan ulkopuolelle sijoittautunut elinkeinonharjoittaja on hankkinut kuluttajan kanssa tekemällään luovutussopimuksella, jolla siirretään kuluttajan saatava toiselta elinkeinonharjoittajalta, joka on niin ikään sijoittautunut eri –– jäsenvaltioon, Puolan tuomioistuinten kansainväliseen toimivaltaan [asetuksen N:o 1215/2012] 7 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toisen luetelmakohdan tai 7 artiklan 5 alakohdan nojalla?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

Asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 5 alakohdan tulkintaa koskevan kysymyksen tutkittavaksi ottaminen

24 Lufthansa katsoo, ettei ennakkoratkaisukysymystä voida ottaa tutkittavaksi asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 5 alakohdan tulkinnan osalta sillä perusteella, että tämä kysymys on hypoteettinen, koska pääasiassa ei ole väitetty, että Lufthansan Puolassa sijaitseva toimipaikka olisi jollain tapaa osallistunut AirHelpin vaatiman saatavan taustalla olevan kuljetussopimuksen tekemiseen.

25 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee tältä osin, että jotta unionin oikeutta voitaisiin tulkita siten, että tulkinta olisi ennakkoratkaisupyynnön esittäneelle tuomioistuimelle hyödyllinen, sen on määritettävä esittämiinsä kysymyksiin liittyvät tosiseikat ja oikeudelliset seikat tai ainakin selostettava ne tosiseikkoja koskevat lähtökohdat, joihin nämä kysymykset perustuvat. Kyseisen tuomioistuimen on lisäksi ilmoitettava täsmällisesti ne syyt, joiden perusteella se on epävarma unionin oikeuden tulkinnasta ja on päätynyt siihen, että ennakkoratkaisukysymyksen esittäminen unionin tuomioistuimelle on tarpeellista (ks. tuomio 26.1.1993, Telemarsicabruzzo ym., C-320/90–C-322/90, EU:C:1993:26, 6 kohta; tuomio 8.9.2009, Liga Portuguesa de Futebol Profissional ja Bwin International, C-42/07, EU:C:2009:519, 40 kohta ja tuomio 29.7.2024, LivaNova, C-713/22, EU:C:2024:642, 54 kohta).

26 Kuten unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 94 artiklan a ja c alakohdassa määrätään, ennakkoratkaisupyyntöön on sisällyttävä muun muassa yhteenveto asiaa koskevista tosiseikoista tai ainakin selostus niistä tosiseikoista, joihin kysymykset perustuvat, sekä selostus niistä syistä, joiden vuoksi ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin on ryhtynyt tarkastelemaan kysymystä unionin oikeuden tiettyjen säännösten tulkinnasta tai pätevyydestä, sekä ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen toteama yhteys kyseisten säännösten ja pääasian oikeudenkäynnissä sovellettavien kansallisen oikeuden säännösten välillä.

27 Nyt käsiteltävässä asiassa on palautettava mieleen, että asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 5 alakohdassa säädetään sivuliikkeen, agentuurin tai muun toimipaikan toimintaa koskevissa asioissa erityistä toimivaltaa koskeva sääntö niiden sijaintipaikkakunnan tuomioistuimen hyväksi.

28 On todettava, että huolimatta siitä, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa tähän 7 artiklan 5 alakohtaan sekä ennakkoratkaisupyynnön perusteluissa että unionin tuomioistuimelle esitetyssä kysymyksessä, se ei mainitse mitään tosiseikkaa, joka koskisi toimia, jotka liittyvät Lufthansan Puolassa sijaitsevan sivuliikkeen, agentuurin tai muun toimipaikan

toimintaan, tai niiden Lufthansan nimissä tekemiä sitoumuksia, kuten niiden mahdollista osallistumista pääasiassa kyseessä olevan lentokuljetussopimuksen tekemiseen. Vaikka kyseinen tuomioistuin käsittelee laajasti sitä, onko tämän asetuksen 7 artiklan 1 alakohdassa tarkoitetun vaatimuksen perusteena olevan velvoitteen taustalla oleva sopimus saatavan luovuttamista koskeva sopimus vai kuljetussopimus, se ei mainitse syitä, joiden vuoksi se on ryhtynyt tarkastelemaan myös kyseisen asetuksen 7 artiklan 5 alakohdan tulkintaa.

29 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ainoastaan täsmentää, että sen on selvitettävä viran puolesta kansainvälinen toimivaltansa voidakseen ratkaista sen käsiteltäväksi saatetun kanteen. Ei voida sulkea pois sitä mahdollisuutta, että se joutuisi tällaisen selvityksen jälkeen tarkastelemaan asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 5 alakohdassa säädettyä toimivaltaperustetta, mutta unionin tuomioistuimella on kuitenkin oltava riittävät tiedot sen varmistamiseksi, että pyydetyllä unionin oikeuden tulkinnalla on yhteys pääasian tosiseikkoihin tai kohteeseen.

30 Nyt käsiteltävässä asiassa tällaisia tietoja ei ole. Ennakkoratkaisukysymys on siten jätettävä tutkimatta asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 5 alakohdan tulkintaa koskevilta osin.

Asiakysymys

31 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään pääasiallisesti, onko asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toista luetelmakohtaa tulkittava siten, että jäsenvaltion tuomioistuin on tämän säännöksen mukaan toimivaltainen käsittelemään oikeusriidan, joka koskee yhtiön, jolle on luovutettu matkustajan saatava, joka perustuu matkustajan toisen jäsenvaltion alueelle sijoittautuneen lentoliikenteen harjoittajan kanssa tekemän kuljetussopimuksen täyttämiseen, tätä lentoliikenteen harjoittajaa vastaan nostamaa korvauskannetta.

32 Aluksi on muistutettava, että yhtäältä asetuksella N:o 1215/2012 pyritään yhtenäistämään tuomioistuimen toimivaltaa siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa koskevat säännöt sellaisilla toimivaltasäännöillä, joiden ennustettavuus on hyvä. Kyseisellä asetuksella tavoitellaan näin ollen oikeusvarmuutta vahvistamalla Euroopan unioniin sijoittautuneiden henkilöiden oikeussuojaa siten, että kantaja kykenee vaivattomasti yksilöimään sen tuomioistuimen, jonka käsiteltäväksi hän voi saattaa asiansa, ja vastaaja kykenee kohtuullisesti ennakoimaan, missä tuomioistuimessa häntä vastaan voidaan nostaa kanne (tuomio 11.4.2024, Credit Agricole Bank Polska, C-183/23, EU:C:2024:297, 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

33 Toisaalta asetuksen N:o 1215/2012 II luvussa säädetty yleinen toimivaltaa koskeva järjestelmä perustuu sen 4 artiklan 1 kohdassa ilmaistuun yleiseen sääntöön, jonka mukaan kanne henkilöä vastaan, jonka kotipaikka on jäsenvaltiossa, nostetaan hänen kansalaisuudestaan riippumatta tuon jäsenvaltion tuomioistuimissa. Kyseisen asetuksen II luvun 2 jaksossa säädetään vain tähän vastaajan kotipaikan tuomioistuinten toimivaltaa koskevaan pääsääntöön tehtävänä poikkeuksena joitakin erityistä toimivaltaa koskevia sääntöjä, joihin mainitun asetuksen 7 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toisessa luetelmakohdassa oleva sääntö kuuluu (tuomio 14.9.2023, EXTÉRIA, C-393/22, EU:C:2023:675, 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

34 Viimeksi mainitussa säännöksessä säädetyn erityistä toimivaltaa koskevan säännön nojalla toimivaltainen käsittelemään palvelujen suorittamista koskevaan sopimukseen perustuvan vaatimuksen on jäsenvaltion sen paikkakunnan tuomioistuin, missä palvelut sopimuksen mukaan suoritettiin tai oli suoritettava.

35 Oikeuskäytännöstä ilmenee myös, että asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toisessa luetelmakohdassa säädetty erityistä toimivaltaa koskeva sääntö vastaa läheisyystavoitteeseen, ja sitä perustellaan sillä, että kyseisen sopimuksen ja sitä käsittelevän tuomioistuimen välillä on läheinen liittymä (ks. vastaavasti tuomio 14.9.2023, EXTÉRIA, C-393/22, EU:C:2023:675, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

36 Näiden näkökohtien valossa on selvitettävä, onko se, että kuluttaja on siirtänyt hänen ja elinkeinonharjoittajan välisen lentokuljetussopimuksen täyttämisestä johtuvan saatavansa lentomatkustajien saatavien perintään erikoistuneelle yhtiölle, omiaan estämään asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toisen luetelmakohdan soveltamisen määritettäessä, mikä on toimivaltainen tuomioistuin käsittelemään luovutuksen saaneen yhtiön lentoliikenteen harjoittajaa vastaan nostaman korvauskanteen.

37 Tältä osin on niin – kuten edellä 35 kohdasta ilmenee –, että kyseisen 7 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toisessa luetelmakohdassa säädetyn erityistä toimivaltaa koskevan säännön tarkoituksena ei ole suojata sopimussuhteen heikompaa osapuolta, koska tätä sääntöä ei ole laadittu sopimuspuolten aseman perusteella vaan se perustuu asiaa käsittelevän tuomioistuimen ja asianomaisen sopimuksen väliseen läheiseen liittymään. Näin ollen sillä, että kuluttajan korvaussaatava on siirretty elinkeinonharjoittajalle, ei ole vaikutusta kyseisen säännön soveltamiseen.

38 Kuten unionin tuomioistuin on täsmentänyt sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevan oikeusriidan yhteydessä, alkuperäisen velkojan toteuttama saatavien luovuttaminen ei sellaisenaan vaikuta toimivaltaisen tuomioistuimen määrittämiseen (ks. vastaavasti tuomio 18.7.2013, ÖFAB, C-147/12, EU:C:2013:490, 58 kohta ja tuomio 21.5.2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, 35 kohta).

39 Analogisesti palvelujen suoritusta koskevan sopimuksen täyttämisestä johtuvan saatavan perintää koskevalla oikeusriidalla on yhä läheinen liittymä vaatimuksen perusteena olevan velvoitteen täyttämispaikkaan eli kyseisen 7 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettuun siihen paikkakuntaan jäsenvaltiossa, missä palvelut kyseisen sopimuksen mukaan suoritettiin tai oli suoritettava, vaikka kyseinen saatava olisi luovutettu kolmannelle.

40 Tämän tulkinnan avulla voidaan taata erityisesti vastaajalle tuomioistuimen toimivallan osalta oikeusvarmuus ja ennakoitavuus, jotka ovat asetuksella N:o 1215/2012 tavoiteltuja päämääriä, kuten käy ilmi sen johdanto-osan 15 ja 16 perustelukappaleesta, koska toimivaltainen käsittelemään tällaisen kanteen on aina sen paikkakunnan, missä palvelut sopimuksen mukaan suoritettiin tai oli suoritettava, tuomioistuin riippumatta siitä, onko kyseisestä sopimuksesta johtuva saatava luovutettu.

41 Nyt käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ilmenee, että AirHelp on hankkinut kuluttajan ja Lufthansan välisen lentokuljetussopimuksen täyttämisestä johtuvan saatavan, jonka perusteena on kyseisen lentoyhtiön Krakovasta Münchenissä (Saksa) tapahtuneen välilaskun kautta Nizzaan (Ranska) suuntautuneella lennolla tapahtunut viivästys, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on varmistettava.

42 Siltä osin kuin kyseisen lennon lähtöpaikka on yksi kyseisen sopimuksen kohteena olevien palvelujen pääasiallisista suorituspaikoista ja takaa näin ollen asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 1 alakohdassa säädettyjen erityistä toimivaltaa koskevien sääntöjen edellyttämän läheisen liittymän mainitun sopimuksen ja sen tuomioistuimen välillä, jonka

tuomiopiirissä kyseinen paikkakunta sijaitsee, Puolan tuomioistuimet näyttävät olevan toimivaltaisia käsittelemään pääasian kanteen (ks. vastaavasti tuomio 3.2.2022, LOT Polish Airlines, C-20/21, EU:C:2022:71, 20 kohta).

43 Pääasiassa kyseessä olevan saatavan luovutusta koskevan sopimuksen erityispiirteet tai se, ettei oikeusriidan osapuolten välillä ole sopimussuhdetta, eivät ole omiaan saattamaan tätä toimivaltaa kyseenalaiseksi.

44 Yhtäältä sillä – kuten ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee –, että asianomaisen saatavan luovutusta koskevan sopimuksen sanamuodon mukaan luovuttajana oleva kuluttaja ei siirrä Puolan oikeuden mukaan menettelyllisiä oikeuksiaan luovutuksensaajana olevalle elinkeinonharjoittajalle, ei ole merkitystä asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toisessa luetelmakohdassa säädetyn toimivaltaa koskevan säännön soveltamisen kannalta. Tämä sääntö pohjautuu nimittäin vaatimuksen perusteena olevaan velvoitteeseen eli oikeusriidan kohteeseen, joka määräytyy asianomaisen sopimuksen kohteen perusteella; saatavan luovutusta koskeva sopimus antaa luovutuksensaajalle ainoastaan asiavaltuuden.

45 Toisaalta se, että pääasian osapuolten välillä ei ole suoraa sopimukseen perustuvaa suhdetta, minkä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin mainitsi ja Lufthansa nosti esiin kirjallisissa huomautuksissaan, ei ole myöskään omiaan estämään kyseisessä säännöksessä säädetyn toimivaltaa koskevan säännön soveltamista, koska luovutussopimus antaa luovutuksensaajalle luovuttajalla suhteessa lentoliikenteen harjoittajaan olevat oikeudet ja näin ollen oikeuden aloittaa menettely lentokuljetussopimuksesta johtuvan saatavan perimiseksi.

46 Edellä esitetyn perusteella esitettyyn kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toista luetelmakohtaa on tulkittava siten, että jäsenvaltion tuomioistuin on tämän säännöksen mukaan toimivaltainen käsittelemään oikeusriidan, joka koskee yhtiön, jolle on luovutettu matkustajan saatava, joka perustuu matkustajan toisen jäsenvaltion alueelle sijoittautuneen lentoliikenteen harjoittajan kanssa tekemän kuljetussopimuksen täyttämiseen, tätä lentoliikenteen harjoittajaa vastaan nostamaa korvauskannetta, edellyttäen, että tämä tuomioistuin on sen paikkakunnan tuomioistuin, missä palvelut kyseisen sopimuksen mukaan suoritettiin tai oli suoritettava.

Oikeudenkäyntikulut

47 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kahdeksas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12.12.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1215/2012 7 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toista luetelmakohtaa

on tulkittava siten, että

jäsenvaltion tuomioistuin on tämän säännöksen mukaan toimivaltainen käsittelemään oikeusriidan, joka koskee yhtiön, jolle on luovutettu matkustajan saatava, joka perustuu matkustajan toisen jäsenvaltion alueelle sijoittautuneen lentoliikenteen harjoittajan kanssa tekemän kuljetussopimuksen täyttämiseen, tätä lentoliikenteen harjoittajaa vastaan nostamaa korvauskannetta, edellyttäen, että tämä tuomioistuin on sen paikkakunnan tuomioistuin, missä palvelut kyseisen sopimuksen mukaan suoritettiin tai oli suoritettava.

Allekirjoitukset